

РЕШЕНИЕ

№ 13279

гр. София, 28.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪОЗОВА
като разгледа докладваното от КОНСТАНТИНА М. ХРИСТОВА Гражданско дело № 20221110156562 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. от ГПК.

Образувано е по предявен от Е. Т. С. срещу В. Л. И. иск с правно основание чл. 127а от СК, вр. с чл. 76, ал. 9 от ЗБЛД- за заместване на липсващото съгласие на бащата за пътуване на общите деца на страните - Виктор В.ов И. и Велин В.ов И., извън пределите на Република България до държави - членки на Европейския съюз, както и до Обединено Кралство Великобритания, Конфедерация Швейцария, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Черна гора, Република Босна и Херцеговина, Албания и Република Турция, без ограничения на броя на пътуванията и тяхната продължителност, по време, несъвпадащо с времето на установения режим на лични контакти на бащата с децата, с цел туризъм и почивка, за срок от пет години, считано от влизане в сила на съдебното решение, и за заместване съгласието на бащата за издаване на паспорт на децата.

В исковата молба се твърди, че страните са бивши съпрузи, като сключеният между тях граждански брак е прекратен с влязло в сила съдебно решение, постановено по гр. дело № 29934/2017 г. на СРС, съгласно което родителските права спрямо общите им деца - Виктор В.ов И. и Велин В.ов И., са предоставени на тяхната майка - Е. Т. С.. Сочи се, че между родителите е налице спор във връзка с пътуването на децата им в чужбина и ответникът отказвал да даде съгласието си за издаване на нови паспорти на децата. Излага се, че последният проявявал насилие спрямо майката и децата и не заплащал и дължимите по силата на съдебното решение издръжки. Твърди се, че поради липсата на разрешение за пътуване, за децата не е възможно да пътуват в чужбина с туристическа цел. По изложените съображения се претендира цялостно уважаване на исковата претенция, както и присъждане на сторените по делото разноски. Направено е и искане по реда на чл. 127а, ал. 4 от СК.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба,

с изложени в последния подробни оспорвания на последната и предявените с нея искове.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, съгласно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените по делото удостоверение за раждане № 101383/12.08.2010 г., издадено въз основа на акт за раждане № 1383/12.08.2010 г. на СО - Район „Триадица”, и удостоверение за раждане № 7390131544/22.08.2013 г., издадено въз основа на акт за раждане № 1544/22.08.2013 г. на СО-Район „Триадица”, се установява, че страните по делото са родители на децата Виктор В.ов И., роден на 02.08.2010 г. в гр. София, и Велин В.ов И., роден на 15.08.2013 г. в гр. София. С влязло в сила решение № 563525/17.12.2018 г., постановено по гр. дело № 29934/2017 г. по описа на СРС, 83-ти състав, е прекратен бракът между страните, като със същото решение родителските права по отношение на децата Виктор В.ов И. и Велин В.ов И. са предоставени за упражняване на майката, а на бащата е определен режим за лични контакти с тях.

В показанията си разпитаният по делото свидетел Ралица Спасова Ал - Ариани, които съдът кредитира в посочените части, заявява, че Е. С. е изразявала желание да пътуват съвместно със свидетеля и децата до Гърция и Италия на почивка, но Е. С. е коментирала, че от бащата на децата ѝ няма положителна реакция относно това децата да пътуват в чужбина. Посочва и за случаи, при които спортният клуб, към който детето Виктор членува, е пътувал на спортни състезания извън страната, но детето не е могло да замине с тях поради липса на разрешение от бащата. Потвърждава, че честа практика в училищата, включително и за децата на свидетеля, които са на близка възраст с децата на страните, е да пътуват на състезания и екскурзии извън страната.

От показанията на разпитания по делото свидетел Величка Василева И.а, след като ги прецени по реда на чл. 172 от ГПК и кредитира в обсъдените части, доколкото не противоречат на други доказателства по делото, се установява, че ответникът при ежедневните им телефонни разговори не ѝ е споделял ищцата да е искала неговото съгласие за пътуване на децата в чужбина. Свидетелката посочва, че е видяла децата на 15.09.2022 г. в двора на училището, тъй като това било единственият начин да ги види, не общува с тях и не ѝ е известно къде живеят, а при разговор с майката разбрала, че на детето Виктор е било извършено оперативно лечение.

В личното си становище, дадено в проведеното на 15.03.2023 г. открито съдебно заседание, ответникът В. И. заявява, че не би отказал да даде съгласие за пътуване на децата в чужбина, ако това е в техен интерес, но такова изобщо не било търсено от него. Намира, че общо заявеното искане да бъдат разрешени пътувания на децата с цел туризъм не е в техен интерес, а когато се налага пътуване на децата, такова следва да бъде вземано от родителите, респ. да бъде замествано съгласието на родител за всяко конкретно пътуване. Възразява по отношение на претендираните от ищеца разноски.

Изслушано на основание чл. 138 от СК, вр. чл. 15 от ЗЗДет, детето Виктор В.ов И., ученик в 119-то училище в гр. София, заявява, че желае да пътува в чужбина, като брат му също му е споделял, че желае да пътува, но

баща им не разрешава двамата да пътуват. Посочва за случаи, при които във връзка със спортните му занимания в училището бил поканен да пътува на лагер в Гърция, но не отишъл, защото баща му не разрешил да пътува. Казва също, че училището участва в международни проекти и че често се канят ученици да пътуват в чужбина по различни инициативи. Майка му много пъти му е споделяла, че е говорила с баща му, за да даде разрешение за пътуване, но той е отказвал както за него, така и за брат му.

Съгласно изискванията на чл. 15, ал. 6 от ЗЗДТ по делото е постъпил социален доклад от ДСП – Слатина, в който е отразено, че непосредствени грижи за отглеждането и възпитанието на двете деца се полагат от тяхната майка, а бащата има установен режим на лични отношения с тях, като по сведения на бащата, майката е ограничила контактите му с децата и определеният по съдебното решение режим не се осъществява.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл. 127а от СК спорът между родителите за пътувания на децата им в чужбина и за издаването на необходимите лични документи за това се решава от съда по настоящ адрес на децата. Съгласно разпоредбата на чл. 76, т. 9 от ЗБЛД може да не се разреши напускането на страната на малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойница, попечители, като при разногласие между родителите спора се решава по реда на чл. 127а от СК.

Въпросът, свързан с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това при разногласие на родителите, е от категорията на спорна съдебна администрация, при решаването на който съдът прави преценка за целесъобразност. В производството по спорна съдебна администрация по реда на чл. 127а от СК съдът не е обвързан от формулираното от молителя искане относно брой пътувания, период от време и определени държави. В рамките на заявеното искане с молбата по чл. 127а от СК съдът разполага с власт да разреши конкретни пътувания в период от време, различен от първоначално заявления, и до определени държави, част от поисканите с молбата, или да разреши неограничен брой пътувания, но до определени държави. Водещи и най-важни при решаване на въпроса за заместване съгласието на единия родител за пътуване в чужбина са интересите на детето /в този смисъл и решение № 403/29.02.2016 г., по гр. д. № 6903/2014 г. на ВКС, IV ГО, решение № 86/13.09.2016 г., по дело № 4685/2015 на ВКС, IV ГО, и др./.

За да е *допустимо* производството по чл. 127а от СК, трябва между родителите на децата да има непреодолимо разногласие по спорния въпрос, каквото в случая съдът приема, че е налице, с оглед заявената по делото процесуална позиция и на двете страни. От една страна, при наведените твърдения от ищеца в сезиращата съда молба, в която се заявява, че ответникът многократно е отказвал да даде разрешение относно това децата да пътуват в чужбина, както и с оглед приетия по делото социален доклад, в който се представят гледните точки на страните по предмета на делото. От друга страна, въпреки заявеното в хода на производството принципно съгласие от ответника за пътуване на децата му в чужбина, заедно с тяхната майка, то както в отговора на искова молба, така и в хода на устните състезания посредством изявленията му последният поддържа това да стане

след предварително съгласие и по негова преценка дали е в техен интерес да пътуват извън Република България с цел туризъм или други цели за всеки конкретен случай. Поради което, при така установеното противопоставяне от страна на всеки един от родителите, на каквото съдът приравнява и липсата на заявена категорична позиция, намира, че дължи произнасяне по същество по спорните въпроси, *като съобрази най-вече интересите на децата*.

В процесния случай в интерес на децата е да пътуват извън територията на Република България, да придобиват впечатления и от другите държави, като по този начин се разширява техният мироглед, а пътуванията ще им се отразят благоприятно на възпитанието и развитието им. Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 от Конституцията на Република България „всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели”, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 от КРБ „това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани”. Правото на свободно движение в рамките на държавите-членове на Европейския съюз е гарантирано и от чл. 3, §2 от Договора за Европейски съюз.

Съдът не намира основания за ограничаване правото на децата да напускат страната, но само за определени периоди от време, до определени дестинации и по начин, без да се ограничава правото им да поддържат лични контакти с всеки един от родителите си, с оглед постановеното във влязлото в сила решение № 563525/17.12.2018 г. по гр. дело № 29934/2017 г. по описа на СРС, 83-ти състав, т.е., без да се ограничава правото на майката, която упражнява родителските права, да ги упражнява ефективно, и без да се възпрепятства възможността децата пълноценно да общуват със своя баща. В тази връзка следва да се посочи, че по делото не са установени факти, които да могат да обусловят извод, че майката има други намерения, противопоставими на интересите на децата, както и не са налице доказателства, от които да се установяват разнопосочни интереси на всяко едно от тях във връзка с пътувания извън страната, което да налага определяне на различни условия относно пътуването им, при съобразяване и на обстоятелството, че децата живеят заедно с майката, не са живели отделно досега и са с малка възрастова разлика, което предполага да имат сходни интереси и потребности.

С оглед приетите за установени по делото факти, съдът намира, че е налице и нужда и у двете деца да пътуват без ограничение до държавите - членки на Европейския съюз, по отношение на които държави в случай на неправомерно отвлечение или задържане на дете между държави-членове на ЕС, компетентността на съдилищата в държавата - член е уредена в чл. 10 от Регламент (ЕО) 2201/2003. Други държави, по отношение на които е направено искането, са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25 октомври 1980 г. – това са Великобритания, Конфедерация Швейцария, Република Сърбия, Република Босна и Херцеговина, Албания и Република Турция. С останалите държави - Република Северна Македония и Република Черна гора, Република България има сключени договори за правна помощ и при евентуално отклонение от съдебното решение, другата страна има възможност да се ползва от защитата, която предвиждат посочените международни актове.

С оглед на горното, съдът приема, че заместващото съгласие на бащата

следва да бъде дадено за поисканите от ищцата цели – туризъм и почивка, за срок от пет години, считано от влизане на решението в сила, без промяна на местоживеенето на децата в Република България и без ограничение в броя на пътуванията и тяхната продължителност в период от време, който не съвпада с режима на лични контакти, определен на бащата с влязло в сила решение № 563525/17.12.2018 г., по гр. дело № 29934/2017 г. по описа на СРС, 83-ти състав.

В тази връзка следва да бъде отбелязано, че доколкото настоящото производството по своя характер е такова по спорна съдебна администрация, то решението за заместване съгласието на родител детето му да пътува извън страната не се ползва със сила на пресъдено нещо, респ. подлежи на промяна или отмяна при промяна на обстоятелствата. По отношение на срока - за срок от пет години, считано от влизане на решението в сила, за който съдът намира, че следва да се замени съгласието на бащата за пътуването на децата в чужбина, то същият е съобразен с направеното от ищцата искане, както и с конкретиката на настоящия казус и с липсата на обстоятелства, имащи изключителен характер, както и с възрастта и интереса на децата, за които съдът следи служебно /арг. и от чл.127а, ал.3, изр.3 и ал.4 от СК/.

Настоящият съдебен състав намира, че с даването на горните разрешения, ще се избегнат бъдещите конфликти между родителите по повод въпросите, свързани с пътуването на децата им извън страната, които конфликти няма как да не рефлектират и върху самите деца и да не засягат тяхната психическа и емоционална стабилност. Съдът намира за необходимо да напомни на родителите, че те са хората, които следва да осигурят нормална и спокойна среда за развитието на децата им. Всеки от родителите следва да прояви дължимите грижа и внимание към последните, включително и при планирано пътуване извън страната, без да засяга авторитета на другия родител и омаловажаването му като родител, да се стремят да осигурят на децата си възможност за пълноценно общуване и с двамата си родители.

Що се отнася до искането за издаването на лични документи /паспорт/ на малолетните деца за пътуване извън пределите на Република България, което съдът, при съобразяване петитума на исканията на молителя, намира да е заявено изрично, същото е последица от решаване на въпросите за пътуване на децата извън страната до посочените по-горе дестинации. С оглед фактите по делото, съдът не намира основание да не бъде заместено съгласието на бащата за издаване паспорт на всяко едно от децата и отразеното по-горе за наличието на предпоставки за заместване съгласието му децата да пътуват извън страната. Тук е мястото да бъде посоченото, че обстоятелството, че Виктор И. към момента на постановяване на настоящия съдебен акт има издаден международен паспорт, със срок на валидност до 29.03.2024 г., само по себе си не обуславя извод за липсата на интерес съдът да се произнесе и по тази искова претенция, още по-малко да е предпоставка за нейното отхвърляне. Това е така, тъй като за част от държавите, за пътуването до които СРС замества съгласието на бащата, са въведени ограничения във връзка със срока на валидност на паспорта. Така например за Албания е предвиден срок на валидност на последния най-малко три месеца след датата на влизане в страната, за Република Черна гора - най-малко до 3 месеца от датата на напускане на страната, а за Република Северна Македония - поне шест месеца след края на планирания престой. Отделно, в решение № 1583/29.03.2023 г., постановено по в. гр. дело № 8856/2022 на СГС, I въззивен

брачен състав, също се застъпва, че наличието на валиден международен паспорт на детето към датата на постановяване на окончателния съдебен акт на съда не е основание последният да не се произнесе по отношение искането с правно основание чл. 127а от СК, вр. с чл. 76, ал. 9 от ЗБЛД- за замества съгласието на единия родител за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето.

По предварителното изпълнение на решението:

Съгласно разпоредбата на чл. 127а, ал. 4 от СК съдът може да допусне предварително изпълнение на постановеното решение, каквото искане Е. Т. С. е заявила в исковата си молба. В тази разпоредба, за разлика от случаите по чл. 242, ал. 1 и ал. 2 от ГПК, където са визирани само осъдителни решения, законодателят е предвидил възможност и за допускане предварително изпълнение на акт на спорна съдебна администрация. Настоящият съдебен състав, извършвайки преценката по чл. 242, ал. 2, т. 3 от ГПК, намира, че не следва да се допуска предварително изпълнение на решението, т.к., от една страна, не би могло да се презюмира настъпването на значителни и непоправими вреди за майката от закъснението на изпълнението с оглед факта, че тя не установява наличие на конкретно планирано пътуване с децата извън страната към момента на постановяване на настоящия съдебен акт, нито самото изпълнение би станало невъзможно. От друга страна, с оглед характера на спорното материално право, такова предварително изпълнение не би следвало да се допуска, тъй като не са налице предпоставки, даващи основание на съда да приеме, че е налице необходимост и очевидна нужда у децата да напускат пределите на Република България преди влизане в сила на съдебното решение.

По разноските:

Претенция за присъждане на сторените по делото разноски е заявена от ищеца, но предвид характера на производството на спорна съдебна администрация съдът намира, че разноски не следва да бъдат присъждани – същите остават в тежест на страните така, както са направени /в този смисъл и определение №385/25.08.2015 г. по ч.гр.д. №3423/2015 г. на ВКС, ГК, I г.о., постановено по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК/.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а от СК, във вр. с чл. 76, т. 9 от ЗБЛД, **СЪГЛАСИЕТО** на бащата **В. Л. И., ЕГН *******, за пътуване на детето **Виктор В.ов И., ЕГН *******, извън пределите на Република България, до всички държави - членки на Европейския съюз, както и до Обединено Кралство Великобритания, Конфедерация Швейцария, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Черна гора, Република Босна и Херцеговина, Албания и Република Турция, с цел туризъм и почивка, **за срок от пет години, считано от влизане в сила на решението**, без промяна на местоживеенето му в Република България и без ограничение в броя на пътуванията и тяхната продължителност, в период от време, който не съвпада с режима на лични контакти, определен на бащата с влязло в сила решение № 563525/17.12.2018 г., по гр. дело № 29934/2017 г. по описа на СРС, 83-ти състав.

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а от СК, във вр. с чл. 76, т. 9 от ЗБЛД, **СЪГЛАСИЕТО** на бащата **В. Л. И., ЕГН *******, за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето **Виктор В.ов И., ЕГН *******.

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а от СК, във вр. с чл. 76, т. 9 от ЗБЛД, **СЪГЛАСИЕТО** на бащата **В. Л. И., ЕГН *******, за пътуване на детето **Велин В.ов И., ЕГН *******, извън пределите на Република България, до всички държави - членки на Европейския съюз, както и до Обединено Кралство Великобритания, Конфедерация Швейцария, Република Сърбия, Република Северна Македония, Република Черна гора, Република Босна и Херцеговина, Албания и Република Турция, с цел туризъм и почивка, **за срок от пет години, считано от влизане в сила на решението**, без промяна на местоживеенето му в Република България и без ограничение в броя на пътуванията и тяхната продължителност, в период от време, който не съвпада с режима на лични контакти, определен на бащата с влязло в сила решение № 563525/17.12.2018 г., по гр. дело № 29934/2017 г. по описа на СРС, 83-ти състав.

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а от СК, във вр. с чл. 76, т. 9 от ЗБЛД, **СЪГЛАСИЕТО** на бащата **В. Л. И., ЕГН *******, за издаването на паспорт по реда на ЗБЛД на детето **Велин В.ов И., ЕГН *******.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Е. Т. С., ЕГН ***** , с правно основание чл. 127а, ал. 4 от СК, за допускане на предварително изпълнение на решението.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок, считано от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните /чл. 7, ал. 2 от ГПК/.

Съдия при Софийски районен съд: _____